

Podpora zamestnanosti v Slovenskej republike

Medzinárodná konferencia

**Výzvy pracovného práva v kontexte zachovania a zvyšovania
zamestnanosti v krajinách V4**

26. 2. 2015 Bratislava

Katarína LANÁKOVÁ
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Kroky vlády SR – predpoklady pre vyššiu zamestnanosť

- Fiškálna konsolidácia = nevyhnutný základ pre taký rast hospodárstva, ktorý sa pozitívne odrazí aj na vývoji na trhu práce
- **Od januára 2013 kľúčové** legislatívne zmeny, ktoré spolu s inými faktormi môžu mať dlhodobu priaznivý vplyv na pracovný trh

Trh práce a zamestnanosť – pozitívny vplyv - výsledky

- miera celkovej nezamestnanosti zaznamenáva mierny pokles už **tretí kvartál po sebe**
- sezónne očistená miera nezamestnanosti **začala klesať od 3. štvrt'roka 2013**
- **celková zamestnanosť** podľa Výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) v **3. štvrt'roku 2014** (2 376 tis. osôb) bola **najvyššia od 2. štvrt'roka 2009**
- **medziročne sa počet pracujúcich zvýšil o takmer 42 tis.**

Trh práce a zamestnanosť – pozitívny vplyv - výsledky

- z hľadiska vzdelanostnej úrovne pribudlo na trhu práce v 1. polroku 2014 o 9 % viac vysokoškolsky vzdelaných osôb
- poklesol počet osôb so základným vzdelaním (o 11,7%) a úplným stredným všeobecným vzdelaním s maturitou o 8,4 %.
- **podľa vekového zloženia** sa celková zamestnanosť zvýšila najmä vo vekovej skupine 35 – 49 rokov o 3,9 %.
- počet pracujúcich sa **znížil najviac vo vekových kategóriách 25 – 34 rokov** o 2,9 % a 15 – 24 rokov o 1,6 %.
- rástol aj **počet voľných pracovných miest** - v porovnaní s 1. polrokom 2013 ich bolo viac o 8,7 % (absolútne o 1 326).
- Najviac voľných miest **pribudlo v priemysle a v odborných, vedeckých a technických činnostiach** (pokles počtu voľných pracovných miest zaznamenali hlavne odvetvia zdravotníctva a sociálnej pomoci a administratívnych a podporných služieb)

Trh práce a zamestnanosť – pozitívny vplyv - výsledky

- **miera nezamestnanosti** dosiahla v 3. štvrtroku 2014 podľa údajov Štatistického úradu SR **12,9 %**, čo bola **najnižšia úroveň od 3. štvrtroka 2009**
- podľa VZPS v 3. štvrtroku 2014 **nezamestnanosť medziročne klesla až o 8,2 %**, absolútne o viac ako 31 tis. osôb
- pozitívne je, že **pokles nezamestnanosti ovplyvnil najmä pokles dlhodobej nezamestnanosti**, konkrétne v skupine osôb nezamestnaných dlhšie ako 2 roky
- **počet podnikateľov so zamestnancami sa zvýšil o 6,1 %**

Trh práce a zamestnanosť – pozitívny vplyv - výsledky

- **priemerná miera evidovanej nezamestnanosti** v roku 2014 dosiahla podľa údajov ÚPSVR dosiahla úroveň **12,79 %**, čo oproti roku **2013 predstavuje pokles o 1,32 p.b.**
- priemerný počet evidovaných nezamestnaných v roku 2014 dosiahol 385 661 osôb, čo medziročne predstavuje pokles o 29 345 osôb
- k regiónom **s najvyššou** priemernou mierou evidovanej nezamestnanosti patrí Prešovský kraj (18,02 %), Banskobystrický kraj (17,81 %), a Košický kraj (16,60 %).
- **najnižšiu** mieru evidovanej nezamestnanosti má už tradične Bratislavský kraj (6,20 %)
- pozitívne je, že medziročný pokles priemernej miery evidovanej nezamestnanosti bol zaznamenaný vo všetkých krajoch, okrem BSK

Zákon o službách zamestnanosti

- základný legislatívny rámec pre uplatňovanie aktívnych opatrení na trhu práce
- podpora zvyšovania zamestnateľnosti a zamestnanosti
- zacielenie na **znevýhodnené skupiny** UoZ – mladí, starší, dlhodobo nezamestnaní, zdravotne postihnutí občania

Podpora zvyšovania zamestnateľnosti

- orientácia na UoZ a na zvýšenie jeho šancí uplatniť sa na trhu práce
 - Informačné a poradenské služby
 - Odborné poradenské služby
 - Vzdelávanie a prípravy pre trh práce
 - Absolventská prax
 - Aktivačná činnosť

Podpora zvyšovania zamestnanosti

- Finančné príspevky pre zamestnávateľov s cieľom motivácie prijímať do zamestnania najmä znevýhodnené skupiny UoZ
 - Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného UoZ
 - Príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti
 - Príspevok na podporu udržania pracovných miest
 - Príspevok na podporu vytvorenia pracovného miesta v prvom pravidelne platenom zamestnaní – od 1.1.2015
 - Vzdelávanie a prípravy pre trh práce
 - Osobitné príspevky na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím

Podpora zvyšovania zamestnanosti

- Finančné príspevky pre UoZ
 - Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť
 - Príspevok na dochádzku za prácou
 - Príspevok na prest'ahovanie za prácou
- Osobitné projekty a programy

Novela zákona o službách zamestnanosti

- **zjednodušenie APTP** najmä obmedzením počtu nástrojov a znížením administratívnej náročnosti pri ich implementácii
- výraznejšie **zacielenie na znevýhodnené skupiny UoZ**
- **lepšie zohľadňovanie situácie** na regionálnom trhu práce – cez **fakultatívny princíp** poskytovania nástrojov APTP, **posilnenie a rozšírenie pôsobnosti Výborov pre otázky zamestnanosti, zvýšenie účasti kľúčových neštátnych partnerov** (najmä podnikateľských subjektov a samospráv) na tvorbe a realizácii APTP - čo politiku zamestnanosti v danom regióne **viac priblíži reálnym potrebám TP**

Národná stratégia zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020

Prečo?

- Slovensko, ktoré si stanovilo cieľ dosiahnuť do roku 2020 mieru zamestnanosti (20 – 64 rokov) na úrovni 72 % (vo väzbe na Stratégiu Európa 2020 = 75 % mieru zamestnanosti obyvateľov EÚ vo veku 20 – 64 rokov), zaostávalo v roku 2013 **za cieľom o 7 p. b.**
- Zaostávanie pravdepodobne **zmiernia výsledky za rok 2014**, keď podľa aktuálnych údajov miera zamestnanosti na Slovensku za 1. polrok 2014 zaznamenala 65,4 % a rozdiel oproti cieľovému stavu (72 %) sa **priblížil na 6,6 p. b.**
- V rámci cieľových indikátorov Európa 2020 si Slovensko stanovilo aj **cieľ znížiť mieru dlhodobej nezamestnanosti (trvajúcej viac ako 12 mesiacov) do roku 2020 pod 3 %** (v roku 2013 miera dlhodobej nezamestnanosti na Slovensku dosiahla 10 %).
- Plnenie záväzkov z Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020 a Operačného programu Ľudské zdroje na programové obdobie 2014 – 2020 (OP ĽZ schválený EK 10.12.2014). Podporu zamestnanosti vykonávať **nielen na základe vnútroštátnych právnych predpisov** (napr. zákona o službách zamestnanosti, zákona o investičnej pomoci), **ale aj na základe strednodobého strategického rámca** pre zamestnanosť.

NSZ SR 2020 – Čo prináša?

- Spoločnú nadrezortnú stratégiu zmien
 - Lepšiu nadrezortnú koordináciu
- Spoločné riadenie podpory a udržania zamestnanosti
 - Lepšie sociálne partnerstvo

Očakávané výsledky

- Podpora zamestnanosti prostredníctvom **komplexných medzirezortných riešení** prepojených na tvorbu PM v jednotlivých sektoroch národného hospodárstva.
- Implementácia **strednodobého systému strategickej podpory zamestnanosti** (doteraz ročne cez Národný program reforiem SR).
- **Vznik koordinujúcej platformy** (poradný orgán MPSVR SR) pre podporu zamestnanosti, čo môže prispieť k účelnejšiemu využitiu finančných zdrojov.

NSZ SR 2020 – Čo obsahuje?

- Princíp dominantného vplyvu hospodárskeho vývoja na vývoj zamestnanosti.

Preto

- zahŕňa makroekonomické determinanty vývoja zamestnanosti,
- základné východiská a princípy zmien v oblasti zamestnanosti sú v kontinuite s cieľovým stavom zamestnanosti v EÚ a SR do roku 2020,
- východiskom sú aj príklady dobrej praxe v iných ČŠ EÚ,
- prioritné postavenie v štruktúre materiálu má stratégia na dosiahnutie cieľov v rozhodujúcich oblastiach (ide o tie oblasti, v ktorých je potenciál na tvorbu PM, ale sú tam aj sekundárne oblasti, napr. duálne vzdelávanie),
- rieši aj špecifické otázky zamestnanosti, ktorými v SR sú najmä regionálna dimenzia zamestnanosti, bremeno nezamestnanosti, zamestnávanie mladých ľudí, podpora zamestnávania Rómov, podpora pre imidž slovenskej produkcie, otázky zamestnávania starších a pod.

NSZ SR 2020 – Akých 8 strategických oblastí rieši?

- ✓ Podpora tvorby pracovných miest
- ✓ Inovácie ako nástroj podpory zamestnanosti
- ✓ Implementácia sociálnej ekonomiky, inovatívny nástroj podpory regionálnej a miestnej zamestnanosti
- ✓ Flexibilita pracovných vzťahov, pracovné podmienky, ochrana práce a kultúra práce
- ✓ Účinné riešenie dlhodobej nezamestnanosti
- ✓ Kapacity, siet'ovanie a rozvoj verejných služieb zamestnanosti
- ✓ Podpora ponukovej stránky trhu práce prostredníctvom kvalifikácií pre lepšiu zamestnanosť
- ✓ Nadrezortná koordinácia politík s pozitívnym vplyvom na zamestnanosť

NSZ SR 2020 – Ako bude implementovaná?

- Prostredníctvom nadrezortnej koordinačnej platformy na podporu zamestnanosti, ktorá vznikne najneskôr do 31.3.2015 pri MPSVR SR.
- V súlade s uznesením vlády SR budú príslušné ministerstvá raz ročne v termíne do 31.3 vyhodnocovať tie aktivity, ktoré sú v súlade s prijatou stratégiou a budú navrhovať jej aktualizáciu.
- MPSVR SR bude raz ročne do 30.6. predkladať vláde SR jej vyhodnotenie vrátane návrhu na aktualizáciu.

Ďakujem za pozornosť.